Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

21 päivänä tammikuuta 2015*

Kilpailu — Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö — Lentoasemapalvelujen markkinat — Päätös kantelun hylkäämisestä — Asetuksen (EY) N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohta — Jäsenvaltion kilpailuviranomaisen käsittelemä asia — Kantelun hylkääminen tärkeysjärjestyksen takia — Kilpailuviranomaisen päätös, jossa tehdään kilpailuoikeuteen perustuvat päätelmät kyseessä olevalla alalla sovellettavan kansallisen lainsäädännön osalta suoritetusta tutkimuksesta — Perusteluvelvollisuus

Asiassa T-355/13,

easyJet Airline Co. Ltd, kotipaikka Luton (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan asianajajat M. Werner ja R. Marian,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Biolan ja F. Ronkes Agerbeek,

vastaajana,

jota tukee

Luchthaven Schiphol NV, kotipaikka Schiphol (Alankomaat), edustajinaan asianajajat J. de Pree, G. Hakopian ja S. Molin,

väliintulijana,

jossa on kyse kantajan Luchthaven Schipholista tekemän kantelun, joka koskee väitettyä kilpailua rajoittavaa toimintaa lentoasemapalvelujen markkinoilla, hylkäämisestä 3.5.2013 annetun komission päätöksen C(2013) 2727 final (asia COMP/39.869 – easyjet/Schiphol) kumoamisvaatimuksesta,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. E. Martins Ribeiro sekä tuomarit S. Gervasoni (esittelevä tuomari) ja L. Madise,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.9.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

Tosiseikat

1 Kantajana oleva easyJet Airline Co. Ltd on Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustettu lentoyhtiö, jolla on Euroopan unionissa huomattavaa toimintaa erityisesti Amsterdamin (Alankomaat) Schipholin lentoasemalta lähdettäessä ja sinne saavuttaessa.

2 Kantaja teki 11.9.2008 Nederlandse Mededingingsautoriteitille (Alankomaiden kilpailuviranomainen, jäljempänä NMa) Luchthaven Schiphol NV:stä (jäljempänä Schiphol), joka on Amsterdamin Shipholin lentoaseman ylläpitäjä, ensin kaksi kantelua, jotka koskivat turvamaksuja ja matkustajamaksuja, joita oli tarkoitus soveltaa 1.11.2008 alkaen. Ensimmäinen kantelu tehtiin ilmailulain (Wet Luchtvaart, jäljempänä WL) 8.25f §:n 1 momentin nojalla ja jälkimmäinen kilpailulain (Mededingingswet, jäljempänä MW) 24 §:n ja SEUT 102 artiklan nojalla.

3 Kantaja teki 20.11.2008 NMa:lle WL:n 8.25f §:n 1 momentin nojalla uuden kantelun, joka koski turvamaksuja ja matkustajamaksuja, joita Schipholin oli tarkoitus soveltaa 1.4.2009 alkaen (jäljempänä kolmas kantelu).

4 NMa hylkäsi 19.12.2008 kantajan ensimmäisen kantelun liian myöhään tehtynä. Se ilmoitti lisäksi kantajalle, että se lykkäisi toisen kantelun tutkintaa kolmannen kantelun arvioinnin tuloksia odotettaessa.

5 NMa hylkäsi 14.7.2009 tekemällään päätöksellä kolmannen kantelun siitä syystä, ettei kantaja ollut osoittanut, että Schipholin 1.4.2009 alkaen perimät maksut olivat ristiriidassa WL:n säännösten ja erityisesti maksujen kustannusperusteista laskentaa, syrjintäkieltoa ja maksujen kohtuullisuutta koskevien periaatteiden kanssa. Kantaja nosti kyseisestä päätöksestä kanteen, joka hylättiin Rechtbank Rotterdamin (Rotterdamin piirituomioistuin) 25.11.2010 antamalla tuomiolla. Kantaja valitti kyseisestä tuomiosta tämän jälkeen College van Beroep voor het bedrijfsleveniin (talousalan asioita käsittelevä ylempi hallintotuomioistuin), minkä jälkeen se luopui kanteestaan.

6 NMa hylkäsi toisen kantelun 16.12.2009 tekemällään päätöksellä. Se katsoi, että kantajan tekemiin eri kanteluihin liittyi yhteisiä ominaispiirteitä ja että maksut, joiden oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2009 huhtikuussa, eivät olleet perustavanlaisesti erilaisia kuin vuoden 2008 marraskuussa voimaan tulleet maksut. Se katsoi lisäksi, että WL:n 8.25d §:n 2 ja 3 momentissa olevat syrjintäkiellon ja kohtuullisuuden käsitteet vastasivat Euroopan kilpailuoikeuden (SEUT 102 artikla) ja kansallisen kilpailuoikeuden (MW 24 §) käsitteitä. Se huomautti myös, että se oli 14.7.2009 tekemässään päätöksessä tulkinnut WL:n säännöksiä unionin tuomioistuimien SEUT 102 artiklaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti. Se korosti lisäksi, että merkityksellisten markkinoiden määritelmä, jonka se oli tehnyt kilpailuoikeuden säännösten perusteella suoritetun tutkinnan yhteydessä, ei ollut käsiteltävässä tapauksessa tarpeen, koska se oli olettanut, että Schiphol oli taloudellisessa valta-asemassa. Se päätteli tämän perusteella, että vuoden 2008 marraskuussa käyttöön otettujen maksujen tutkinta SEUT 102 artiklan kannalta johtaisi samoihin tuloksiin kuin kolmannen kantelun tutkinta, ja hylkäsi tämän johdosta toisen kantelun tärkeysjärjestyksen vahvistamista koskevan toimintalinjansa mukaisesti. Kantaja ei nostanut kyseisestä päätöksestä kannetta.

7 Kantaja teki 14.1.2011 Euroopan komissiolle [EY] 81 ja [EY] 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (EUVL 2003, L 1, s. 1) 7 artiklan perusteella kantelun. Se väitti, että Schipholin vahvistamat maksut olivat syrjiviä ja kohtuuttomia ja ne merkitsivät SEUT 102 artiklan rikkomista. Se ilmoitti lisäksi tehneensä NMa:lle useita kanteluja mutta katsoi, ettei NMa ollut tehnyt mitään lopullista päätöstä kantelun perusteltavuudesta kilpailuoikeuden osalta.

8 Komissio ilmoitti 18.12.2012 kantajalle aikeestaan hylätä tämän kantelu asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan perusteella sen vuoksi, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen oli jo käsitellyt asian. Kantaja vastasi komissiolle 31.1.2013 päivätyllä kirjeellä.

9 Komissio antoi 3.5.2013 päätöksen C(2013) 2727 final, jolla kantajan kantelu hylättiin asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan perusteella (jäljempänä riidanalainen päätös). Se katsoi lisäksi, että kantelu voitiin joka tapauksessa hylätä myös Euroopan unionilta puuttuvan edun vuoksi, koska SEUT 102 artiklan rikkomisen toteennäyttäminen oli melko epätodennäköistä niiden päätelmien perusteella, jotka NMa oli tehnyt.

Asian käsittelyn vaiheet sekä asianosaisten ja muun osapuolen vaatimukset

10 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 4.7.2013 toimittamallaan kannekirjelmällä.

11 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Shiphol toimitti 4.10.2013 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 115 artiklan nojalla väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 10.12.2013 antamallaan määräyksellä Schipholin väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia.

14 Schiphol vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asiakysymys

15 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kahteen kanneperusteeseen. Se väittää ensiksi, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen ja ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että sen kantelu voitiin hylätä asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan perusteella. Se väittää toiseksi, ettei riidanalaista päätöstä ole perusteltu riittävästi.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee oikeudellisia virheitä ja ilmeistä arviointivirhettä asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa

16 Kantaja väittää yhtäältä, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että NMa oli käsitellyt sen kantelun asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan säännösten tarkoituksessa, vaikka mainittu kantelu oli hylätty tärkeysjärjestyksen takia. Se katsoo toisaalta, että komissio on tehnyt

oikeudellisen virheen ja ilmeisen arviointivirheen nojautuessaan NMa:n päätökseen sellaisen kantelun hylkäämisestä, josta ei ollut suoritettu tutkimusta unionin kilpailuoikeuden sääntöjen vaan lentoliikennettä koskevan kansallisen oikeuden nojalla.

17 Alustavasti on huomautettava, että komission, jonka SEUT 105 artiklan 1 kohdan mukaan on huolehdittava SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan soveltamisesta, edellytetään määrittelevän ja panevan täytäntöön unionin kilpailupolitiikan, ja sillä on tätä varten harkintavaltaa kantelujen käsittelemisessä (ks. tuomio 16.10.2013, Vivendi v. komissio, T-432/10, EU:T:2013:538, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Myös unionin tuomioistuin on huomauttanut, että asetuksen N:o 1/2003 13 artikla ja sen johdanto-osan 18 perustelukappale ilmentävät laajaa harkintavaltaa, joka kilpailuviranomaisten verkostoon kuuluvilla kansallisilla viranomaisilla on, jotta käsiteltävät asiat voitaisiin kohdentaa kyseisessä verkostossa parhaalla mahdollisella tavalla (tuomio 14.2.2012, Toshiba Corporation ym., C-17/10, EU:C:2012:72, 90 kohta). Kun otetaan huomioon komissiolle SEUT:lla annettu tehtävä määritellä ja panna täytäntöön kilpailupolitiikka, komissiolla on sitäkin suuremmalla syyllä laaja harkintavalta myös silloin, kun se soveltaa asetuksen N:o 1/2003 13 artiklaa.

18 Unionin edun arvioimista koskevassa oikeuskäytännössä on kuitenkin katsottu, ettei komission harkintavalta ole rajaton. Jotta komissio voi päättää kantelua koskevista jatkotoimenpiteistä, sen on näet kiinnitettävä huomiota kaikkiin merkityksellisiin oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin. Sen on etenkin tutkittava huolellisesti kaikki ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, jotka kantelija saattaa sen tietoon (ks. tuomio 17.5.2001, IECC v. komissio, C-450/98 P, EU:C:2001:276, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

19 Tässä yhteydessä vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että silloin kun toimielimillä on laaja harkintavalta, unionin oikeusjärjestyksessä annettujen takeiden noudattamisella hallinnollisissa menettelyissä on vieläkin perustavanlaatuisempi merkitys, ja tällaisiin takeisiin kuuluu muun muassa toimivaltaisen toimielimen velvollisuus yksittäistapauksessa tutkia huolellisesti ja puolueettomasti kaikki sen käsiteltävänä olevan tapauksen kannalta merkitykselliset seikat (ks. tuomio 17.12.2008, HEG ja Graphite India v. neuvosto, T-462/04, EU:T:2008:586, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Komissiolle kantelujen käsittelemisen yhteydessä kuuluvan harkintavallan käyttämisen valvonta unionin tuomioistuimissa ei saa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan johtaa siihen, että unionin tuomioistuimet korvaavat komission arvioinnin omalla arvioinnillaan, vaan tuomioistuinvalvonnan tarkoituksena on sen selvittäminen, ettei riidanalainen päätös perustu asiallisesti virheellisiin tosiseikkoihin tai ettei siihen liity oikeudellista virhettä, ilmeistä arviointivirhettä tai harkintavallan väärinkäyttöä (ks. tuomio 15.12.2010, CEAHR v. komissio, T-427/08, EU:T:2010:517, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 Asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan nojalla tehtyyn komission päätökseen kohdistuvasta tuomioistuinvalvonnasta on todettava, että sen tarkoituksena on selvittää, ettei riidanalainen päätös perustu asiallisesti virheellisiin tosiseikkoihin ja ettei komissio ole tehnyt oikeudellista virhettä, ilmeistä arviointivirhettä tai syyllistynyt harkintavallan väärinkäyttöön katsoessaan, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen on jo käsitellyt kantelua. On sitä vastoin huomautettava, että jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten päätösten valvonta kuuluu ainoastaan kansallisille tuomioistuimille, jotka hoitavat oleellista tehtävää unionin kilpailusääntöjä sovellettaessa.

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee oikeudellista virhettä

21 Kantaja väittää, että asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltion kilpailuviranomaisen käsittelemän asian käsitettä, jonka nojalla komissio voi hylätä kantelun, on tulkittava mainitun asetuksen 5 artiklan valossa, joka koskee niitä erilaisia päätöksiä, jotka mainittu viranomainen voi tehdä. Tämän johdosta kyseisen viranomaisen voidaan kantajan mukaan katsoa käsitelleen asiaa ainoastaan, jos viranomainen on alustavan tutkimuksen jälkeen ainakin päättänyt, ettei toimenpiteitä ole syytä toteuttaa. Saman viranomaisen ei sitä vastoin voida katsoa käsitelleen

asiaa kyseisen asetuksen 13 artiklan 2 kohdan säännösten tarkoituksessa, jos se vain hylkää asian tärkeysjärjestyksen takia. Kyseinen tulkinta saa tukea yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa annetun komission tiedonannon (EUVL 2004, C 101, s. 43; jäljempänä yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa annettu tiedonanto) 20 kohdasta.

22 Komissio ja väliintulija kiistävät kantajan väitteet.

23 Asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että ”jos jäsenvaltion kilpailuviranomaisille tai komissiolle esitetään kantelu sopimuksesta, yhteenliittymien päätöksestä tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta, jota toiset kilpailuviranomaiset ovat jo käsitelleet, kantelu voidaan hylätä”.

24 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. tuomio 7.6.2005, VEMW ym., C-17/03, EU:C:2005:362, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 26.10.2010, Saksa v. komissio, T-236/07, EU:T:2010:451, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Kyseisen periaatteiden valossa on tutkittava, onko asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdassa oleva ilmaisu ”kantelu – –, jota toiset kilpailuviranomaiset ovat jo käsitelleet,” ymmärrettävä siten, että komissio voi sen nojalla hylätä kantelun silloin, kun jäsenvaltion kilpailuviranomainen on aikaisemmin hylännyt saman kantelun tärkeysjärjestyksen takia.

26 Ensimmäiseksi on ilmeistä, että vastaus kysymykseen siitä, voiko komissio hylätä kantelun, jonka jäsenvaltion kilpailuviranomainen on aikaisemmin hylännyt tärkeysjärjestyksen takia, voidaan johtaa asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan sanamuodon mukaisesta tulkinnasta, kun otetaan huomioon ilmaisun ”kantelu – –, jota toiset kilpailuviranomaiset ovat jo käsitelleet,” selkeä merkitys. Tässä yhteydessä on huomautettava, että kyseinen ilmaisu on ulottuvuudeltaan laaja siltä osin kuin sen piiriin voivat kuulua kaikki kantelut, jotka jokin toinen kilpailuviranomainen on tutkinut, siitä riippumatta, miten asia on ratkaistu. Lainsäätäjä on siis päättänyt olla rajaamatta kyseisen artiklan soveltamisalan pelkästään kanteluihin, joista toinen kilpailuviranomainen on jo tehnyt päätöksen.

27 Toiseksi on todettava, että edellä 26 kohdassa omaksuttu tulkinta on myös asetuksen yleisen rakenteen mukainen. Mainitun asetuksen 13 artiklan 2 kohtaa on näet tulkittava sen 1 kohdan valossa, jossa säädetään, että komissio voi hylätä kantelun, jos jäsenvaltion toinen kilpailuviranomainen käsittelee asiaa. On siis ilmeistä, ettei merkitystä ole sillä, mihin lopputulokseen mainittu kilpailuviranomainen pääsee kantelun tutkittuaan, vaan se, että se on tutkinut sitä.

28 Edellä 26 kohdassa omaksuttu tulkinta saa myös tukea asetuksen N:o 1/2003 johdanto-osan 18 perustelukappaleesta, joka liittyy kyseisen asetuksen 13 artiklaan (edellä 17 kohdassa mainittu tuomio Toshiba Corporation ym., EU:C:2012:72, 90 kohta) ja jossa täsmennetään, että ”säännös ei saa estää yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettua komission mahdollisuutta hylätä kantelu yhteisön edun puuttumisen perusteella myös asioissa, joissa mikään toinen kilpailuviranomainen ei ole ilmoittanut aikovansa käsitellä asiaa”. Koska komissio voi näet päättää hylätä kantelun yhteisön edun puuttumisen perusteella, vaikka jäsenvaltion kilpailuviranomainen ei ole käsitellyt sitä, se voi sitäkin suuremmallakin syyllä hylätä kantelun, jota mainittu viranomainen on tutkinut mutta josta tuo viranomainen on tehnyt hylkäävän päätöksen tärkeysjärjestyksen takia.

29 Myös yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa annettu tiedonanto, jolla pannaan täytäntöön asetuksen N:o 1/2003 säännökset ja johon kantaja vetoaa, tukee edellä 26 kohdassa vahvistettua tulkintaa. Mainitun tiedonannon 20 kohdassa näet täsmennetään, että mainitun ”asetuksen 13 artiklassa tarkoitetuksi asian käsittelyksi ei riitä, että toiselle viranomaiselle on kanneltu. Sillä tarkoitetaan myös, että toinen viranomainen tutkii tai on tutkinut asiaa omasta puolestaan”. Siinä ei sitä vastoin mainita mitään siitä tuloksesta, johon jäsenvaltion kilpailuviranomainen on päässyt.

Kyseisen tiedonannon 22 kohta koskee taas nimenomaisesti tilannetta, jossa kilpailuviranomainen on tutkinut kantelun mutta se on hylätty muista syistä kuin sen sisällön tutkinnan perusteella, ja siinä mainitaan esimerkkinä tapaus, jossa viranomainen ei ole kyennyt keräämään riittävästi näyttöä rikkomisen toteen näyttämiseksi, ja todetaan, että joustavuuden osoittaminen on tärkeää, jotta toinen viranomainen voi tehdä oman tutkintansa ja käsitellä itse asiaa. Unionin tuomioistuin on lisäksi tunnustanut sen laajan harkintavallan, joka kilpailuviranomaisilla on, jotta käsiteltävät asiat voitaisiin kohdentaa parhaalla mahdollisella tavalla, ja täsmentänyt mainitun asetuksen 13 artiklan 1 kohdan osalta, että jokaisella viranomaisella on mahdollisuus, muttei velvollisuutta, hylätä sille tehty kantelu, jos toinen viranomainen käsittelee jo samaa asiaa (edellä 17 kohdassa mainittu tuomio Toshiba Corporation, EU:C:2012:72, 90 kohta).

30 Kantajan asetuksen N:o 1/2003 5 artiklasta esittämistä väitteistä on todettava, ettei niiden perusteella voida kyseenalaistaa edellä 26 kohdassa omaksuttua tulkintaa.

31 Kantaja väittää, että asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohtaa on tulkittava mainitun asetuksen 5 artiklan valossa, joka koskee jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisen toimivaltaa soveltaa SEUT 101 ja SEUT 102 artiklaa yksittäisissä asioissa. Kantajan mukaan komissio ei saa hylätä kantelua silloin, kun jäsenvaltion kilpailuviranomainen ei ole tehnyt samasta kantelusta kyseisen asetuksen 5 artiklan mukaista päätöstä. Kantaja katsoo käsiteltävässä asiassa, ettei 16.12.2009 tehty NMa:n päätös ole viimeksi mainitun artiklan nojalla tehty päätös, koska se ”merkitsee jopa vähemmän kuin sitä kansalliselle kilpailuviranomaiselle myönnettyä enimmäismäärää, jona on todeta, ettei sillä ole tarvetta ryhtyä toimenpiteisiin”, sillä NMa ei ole tarkastanut, olivatko kiellon edellyttämät perusteet täyttyneet.

32 Asetuksen N:o 1/2003 5 artiklan säännöksissä, jotka kuuluvat toimivaltaan liittyvään II lukuun, määritellään päätökset, jotka jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset voivat tehdä soveltaessaan SEUT 101 ja SEUT 102 artiklaa yksittäisissä asioissa. Mainitun asetuksen 5 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään näin ollen, että kyseiset viranomaiset voivat toimiessaan omasta aloitteestaan tai kantelun perusteella tehdä asiasisällöstä päättäessään seuraavat päätökset eli vaatia lopettamaan rikkominen, määrätä välitoimenpiteitä, hyväksyä sitoumuksia ja määrätä sakkoja, uhkasakkoja taikka muita niiden kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä seuraamuksia. Kyseisen asetuksen 5 artiklan toisen kohdan mukaan on niin, että ”jos [kansalliset kilpailuviranomaiset] katsovat hallussaan olevien tietojen perusteella, että kiellon edellyttämät perusteet eivät täyty, ne voivat myös päättää, ettei niiden ole syytä toteuttaa toimenpiteitä”. Unionin tuomioistuin on vastauksena kysymykseen siitä, saattoivatko kansalliset kilpailuviranomaiset tehdä päätöksen, jossa todetaan, ettei SEUT 101 tai SEUT 102 artiklaa ole rikottu, täsmentänyt, että saman asetuksen 5 artiklaa on tulkittava siten, että siinä määritellään tyhjentävästi päätökset, jotka kyseiset viranomaiset voivat tehdä (tuomio 3.5.2011, Tele2 Polska, C-375/09, EU:C:2011:270, 19–30 kohta).

33 Asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdassa, joka kuuluu yhteistyötä koskevaan IV lukuun, säädetään kuitenkin yksinomaan, että toisen kilpailuviranomaisen on pitänyt käsitellä kantelua, eikä siinä säädetä, että kantelusta olisi välttämättä pitänyt tehdä päätös (ks. edellä 26 kohta). Kuten komissio on riidanalaisessa päätöksessä korostanut, kyseinen säännös ei siis edellytä välttämättä sitä, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen on tehnyt päätöksen, jolla kantelu on jo hylätty. Vaikka siis oletetaan, että se, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen on hylännyt kantelun tärkeysjärjestyksen johdosta, ei muodosta 5 artiklassa tarkoitettua päätöstä, komissio voisi tällaisessa tapauksessa soveltaa 13 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

34 Toissijaisesti NMa:n 16.12.2009 tekemää päätöstä voidaan joka tapauksessa pitää asetuksen N:o 1/2003 5 artiklan toiseen kohtaan perustuvana päätöksenä. Kuten komissio väittää, kyseinen säännös kattaa näet kaikki tapaukset, joissa jäsenvaltion kilpailuviranomainen toteaa hallussaan olevien tietojen perusteella, ettei se voi katsoa, että kiellon edellyttämät perusteet ovat täyttyneet, ilman, että sen olisi ryhdyttävä ensin asian selvittämistoimiin. Kun NMa on käsiteltävässä tapauksessa katsonut 16.12.2009 tekemässään päätöksessä, että vuoden 2009 huhtikuusta alkaen sovellettujen maksujen tutkinta SEUT 102 artiklan kannalta johtaa samoihin tuloksiin kuin kolmannen kantelun tutkinta ja

hylännyt tämän johdosta toisen kantelun tärkeysjärjestyksen vahvistamista koskevan toimintalinjansa mukaisesti, se on välttämättä ollut sitä mieltä, etteivät kiellon edellyttämät perusteet olleet täyttyneet. Lisäksi se, että katsotaan, että päätös, jolla jäsenvaltion kilpailuviranomainen hylkää kantelun tärkeysjärjestyksen takia, merkitsee päätöstä, joka on tehty mainitun asetuksen 5 artiklan toisen kohdan säännösten mukaisesti, on yhteensoveltuvaa edellä 32 kohdassa mainitun tuomion Tele2 Polska (EU:C:2011:270) kanssa, jossa unionin tuomioistuin katsoi, että kyseisessä artiklassa luetellaan tyhjentävästi päätökset, jotka kansallinen viranomainen voi tehdä. Muunlainen tulkinta johtaisi siihen, että jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilla ei olisi mahdollisuutta tehdä päätöksiä kantelujen hylkäämisestä tärkeysjärjestyksen takia, vaikka kansalliset kilpailuviranomaiset käyttävät kyseistä mahdollisuutta tekemällä kutakuinkin muodollisia päätöksiä menettelyn päättämisestä. Näin ollen edellä 26 kohdassa omaksuttu tulkinta on kyseisen asetuksen 5 artiklan säännösten mukainen, ja komissio voi hylätä kantelun sillä perusteella, että kantelu on jo hylätty jäsenvaltion kilpailuviranomaisen tekemällä päätöksellä tärkeysjärjestyksen takia.

35 Edellä 26 kohdassa omaksuttu tulkinta on lopuksi yhteensoveltuva siinä 13 artiklan 2 kohdassa vahvistetun menetelmän kanssa, jossa säädetään samoin, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi hylätä kantelun, jos komissio on jo käsitellyt sitä. Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että komissiolla on oikeus tehdä päätös kantelun hylkäämisestä tärkeysjärjestyksen takia (ks. esim. edellä 17 kohdassa mainittu tuomio Vivendi v. komissio, 22–25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), joten myös jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi hylätä kantelun, jonka komissio on jo aikaisemmin hylännyt tällaisesta syystä.

36 Kolmanneksi on huomautettava, että edellä 26 kohdassa vahvistettu tulkinta on yhteensopiva yhden asetuksen N:o 1/2003 päätavoitteen kanssa, jona on unionin kilpailusääntöjen soveltamista koskevan tehokkaan ja hajautetun järjestelmän käyttöön ottaminen. Mainitun asetuksen johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta näet ilmenee, että ”yhteisön kilpailusääntöjen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi kansallisten kilpailuviranomaisten osallistumista siihen on lisättävä”. Kyseisen asetuksen johdanto-osan 15 perustelukappaleessa todetaan lisäksi, että ”komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten on muodostettava yhdessä viranomaisten välinen verkosto, joka soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä”. Samassa asetuksessa on siis päätetty aikaisempi keskitetty järjestelmä ja siinä on mahdollistettu toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten laajempi osallistuminen ja annettu niille tässä tarkoituksessa toimivalta täytäntöönpanna unionin kilpailuoikeutta (tuomio 8.3.2007, France Télécom v. komissio, T-339/04, EU:T:2007:80, 79 kohta). ”Jotta käsiteltävät asiat voitaisiin kohdentaa verkostossa parhaalla mahdollisella tavalla”, kyseessä olevan asetuksen johdanto-osan 18 perustelukappaleessa todetaan, että ”on annettava yleinen säännös, jonka mukaan kilpailuviranomainen voi keskeyttää tai lopettaa asian käsittelyn, jos toinen viranomainen käsittelee tai on käsitellyt kyseistä asiaa, sillä tavoitteena on, että kutakin asiaa käsittelee ainoastaan yksi viranomainen”.

37 Kantajan ehdottama tulkinta, jonka johdosta komission olisi järjestelmällisesti tutkittava kantelu aina silloin, kun jäsenvaltion kilpailuviranomainen on tutkinut kantelua muttei ole tehnyt mitään asetuksen N:o 1/2003 5 artiklan säännöksissä säädettyä päätöstä tai tehnyt hylkäämispäätöksen tärkeysjärjestyksen takia, ei olisi yhteensoveltuva mainitun asetuksen 13 artiklan 2 kohdan tavoitteen kanssa, jona on järjestää tehokkuussyistä resurssien paras mahdollinen jakaminen Euroopan kilpailuverkostossa.

38 Kuten väliintulija on lisäksi korostanut, kantajan ehdottama tulkinta on ristiriidassa asetuksen N:o 1/2003 valmisteluasiakirjojen kanssa. Neuvoston asetukseksi perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta annetun ehdotuksen perustelut näet osoittavat, että 13 artiklan tavoitteena oli poistaa vaara kaksinkertaisesta työstä samoin kuin perusteet tehdä moninkertaisia kanteluita.

39 Kuten komissio huomauttaa, kantajan ehdottama tulkinta olisi lopuksi ristiriidassa asetuksen N:o 1/2003 6 artiklan kanssa, jonka mukaan kansallisilla tuomioistuimilla on toimivalta soveltaa SEUT 101 ja SEUT 102 artiklaa. Jos komissio velvoitettaisiin tutkimaan järjestelmällisesti jäsenvaltioiden

kilpailuviranomaisten tärkeysjärjestyksen takia hylkäämät kantelut, komissiolle siirrettäisiin näet toimivalta valvoa mainittujen viranomaisten päätöksiä, mikä on yksinomaan kansallisten tuomioistuimien tehtävä. Mainitulla asetuksella on tosin otettu käyttöön komission ja näiden viranomaisten välinen yhteistyöjärjestely (edellä 32 kohdassa mainittu tuomio Tele2 Polska, EU:C:2011:270, 26 kohta), mutta siinä ei ole säädetty järjestelystä, jossa komissio korvaa kansalliset tuomioistuimet, joilla on olennainen tehtävä yhteisön kilpailusääntöjen soveltamisessa (ks. neuvoston asetukseksi perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta annetun komission ehdotuksen KOM(2000) 582 lopullinen 7 kohta).

40 Asetuksen N:o 1/2003 sanamuodosta ja systematiikasta sekä sillä tavoitellusta päämäärästä ilmenee, että komissio voi kantelun hylätäkseen nojautua oikeutetusti perusteluun, jonka mukaan jäsenvaltion kilpailuviranomainen on aikaisemmin hylännyt kyseisen kantelun tärkeysjärjestyksen takia. Näin ollen se, että NMa ei ole esillä olevassa oikeudenkäyntiasiassa päättänyt siinä vireille saatetun kantelun käsittelyä tekemällä mainitun asetuksen 5 artiklassa tarkoitetun päätöksen ja että se on nojautunut tärkeysjärjestykseen liittyviin syihin, ei – vaikka se osoitettaisiinkin toteen näytetyksi – estänyt komissiota toteamasta kyseisen asetuksen 13 artiklan 2 kohdan perusteella, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen oli käsitellyt tuota kantelua, ja hylkäämästä sitä tällä perusteella.

Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa, joka perustuu oikeudelliseen virheeseen ja ilmeiseen arviointivirheeseen

41 Kantaja väittää, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen ja ilmeisen arviointivirheen nojautuessaan NMa:n päätökseen sellaisesta kantelusta, jota ei ole tutkittu unionin kilpailuoikeuden sääntöjen vaan lentoliikennettä koskevan kansallisen oikeuden perusteella.

42 Komissio ja väliintulija kiistävät kantajan väitteet.

43 On totta, että asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohta, kuten mainitun asetuksen säännökset kokonaisuudessaan, koskee tilanteita, joissa on kyse SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan täytäntöönpanosta. Kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään erityisesti, että jos jäsenvaltion kilpailuviranomaiset soveltavat kansallista kilpailulainsäädäntöä määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen tämän aseman väärinkäyttöä merkitseviin menettelytapoihin, jotka saattavat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, niiden on myös sovellettava SEUT 102 artiklaa.

44 Komissio voi näin ollen hylätä kantelun asetuksen 1/2003 13 artiklan 2 kohdan säännösten perusteella ainoastaan, jos kantelua on tutkittu unionin kilpailuoikeuden sääntöjen perusteella.

45 Missään kyseisen asetuksen säännöksessä ei kuitenkaan kielletä jäsenvaltion kilpailuviranomaista nojautumasta tutkimuksissaan, jotka se suorittaa arvioidakseen unionin kilpailusääntöjen noudattamista, niihin päätelmiin, jotka se on tehnyt muun kansallisen lainsäädännön nojalla tehtyjen tutkimusten yhteydessä. Yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa annetun tiedonannon 21 kohdassa todetaan lisäksi ainoastaan, että ”[asetuksen 1/2003] 13 artiklaan voidaan vedota silloin, kun sopimus tai menettelytapa koskee samaa rikkomista samoilla merkityksellisillä maantieteellisillä markkinoilla ja tuotemarkkinoilla”.

46 Edellä esitetystä seuraa, että komissio voi hylätäkseen kantelun asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan perusteella nojautua oikeutetusti perusteluun, jonka mukaan jäsenvaltion kilpailuviranomainen on hylännyt kyseisen kantelun aikaisemmin sellaisen tutkinnan jälkeen, joka perustuu päätelmiin, jotka tämä on tehnyt kansallisen oikeuden muiden säännösten nojalla tehdyn tutkimuksen yhteydessä, kunhan kyseinen tutkinta on suoritettu unionin kilpailuoikeuden sääntöjen perusteella.

47 Käsiteltävässä tapauksessa riidanalaisesta päätöksestä ilmenee komission katsoneen, että NMa oli käsitellyt kantajan kantelua SEUT 102 artiklan määräysten perusteella. Se on korostanut, että NMa oli muun muassa todennut, missä määrin lentoliikennettä koskevan lainsäädännön perusteella tehdyn tutkimuksen päätelmät olivat merkityksellisiä NMa:n kilpailuoikeuteen perustuvan tutkinnan kannalta kuvailemalla näiden kummankin säännöstön välisiä samankaltaisuuksia, vertailemalla kyseessä olevien palvelujen vastaavuutta ja arvioimalla Schipholin hinnoittelusta aiheutuvaa kilpailuhaittaa. Sen mukaan NMa oli siis tutkinut, olivatko maksut oikeassa suhteessa kustannuksiin, vertaillut niitä muiden kansainvälisten lentoasemien maksuihin ja arvioinut niitä kantajan saaman palvelun laadun valossa. Se on lopuksi päätellyt, ettei sen tarvinnut ottaa kantaa NMa:n esittämiin perusteluihin ja päätelmiin eikä NMa:n käyttämään metodologiaan.

48 NMa:n 16.12.2009 tekemästä päätöksestä ilmenee lisäksi, että kantajan kantelua on tutkittu MW:n 24 §:n säännösten ja SEUT 102 artiklan määräysten kannalta. NMa on katsonut kyseisessä päätöksessä muun muassa – kuten komissio on riidanalaisessa päätöksessä huomauttanut –, että WL:n 8.25 d §:n 2 ja 3 momentissa olevien syrjintäkiellon ja kohtuullisuuden käsitteiden arviointi oli samanlainen kuin unionin kilpailuoikeudessa tehty arviointi. Se on palauttanut myös mieleen, että se oli 14.7.2009 tekemässään päätöksessä tulkinnut WL:n säännöksiä unionin tuomioistuimien SEUT 102 artiklaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti. Se on lisäksi korostanut, että merkityksellisten markkinoiden määrittely, joka on suoritettava kilpailuoikeuden säännösten perusteella tehdyssä tutkimuksessa, ei ollut käsiteltävässä tapauksessa tarpeen, koska se oli olettanut, että Schiphol oli taloudellisessa valta-asemassa.

49 Edellä esitetystä seuraa, ettei komissio ole tehnyt oikeudellista virhettä hylätessään kantajan kantelun asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan säännösten perusteella, koska se katsoi, että jäsenvaltion kilpailuviranomainen oli käsitellyt kyseistä kantelua SEUT 102 artiklan määräysten perusteella.

50 Samalla kun kantaja myöntää, että WL:n kyseessä olevissa säännöksissä viitataan osittain unionin kilpailuoikeuteen perustuviin käsitteisiin, se esittää viisi väitettä, joilla pyritään osoittamaan, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että NMa oli käsitellyt sen kantelua SEUT 102 artiklan määräysten perusteella.

51 Edellä olevasta 20 kohdasta ilmenee, että unionin yleisen tuomioistuimen on kantajan väitteisiin vastaamiseksi vain tarkastettava, että kun komissio hylkäsi kantelun asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan perusteella, se ei tehnyt oikeudellista virhettä tai ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että NMa oli jo käsitellyt kantajan kantelua unionin kilpailuoikeuden kannalta. Komission oli tässä yhteydessä tarkastettava, että NMa ei ollut hylännyt kantajan kantelua tutkimatta sitä ensin unionin oikeuden kilpailusääntöjen kannalta. Unionin yleisen tuomioistuimen valvonta ei kuitenkaan saa johtaa NMa:n päätöksen sisällön tai NMa:n soveltaman menettelyn tai metodologian arviointiin, jota komissio ei myöskään ole itse suorittanut ja jonka tekeminen kuuluu kansallisille tuomioistuimille.

52 Kantaja korostaa ensimmäiseksi, että NMa ei ole määritellyt merkityksellisiä markkinoita, mitä on sen mukaan pidettävä välttämättömänä tutkittaessa SEUT 102 artiklan noudattamista, ja että komissio ei näin ollen voinut katsoa, että NMa oli käsitellyt kantelua kyseisen määräyksen nojalla. Tällainen väite on kuitenkin hylättävä tehottomana unionin yleisen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan laajuuden ja kohteen, jotka on palautettu mieleen edellä 51 kohdassa, nojalla. Kyseinen väite koskee näet sen NMa:n kantajan kantelun käsittelemiseksi vahvistaman arvioinnin metodologiaa ja sisältöä.

53 Ylimääräisenä seikkana on todettava, ettei NMa ollut velvollinen määrittelemään merkityksellisiä markkinoita käsiteltävässä asiassa.

54 On totta, että oikeuskäytännön mukaan merkityksellisten markkinoiden rajaamisella on olennainen merkitys määritettäessä sitä, onko yritys määräävässä markkina-asemassa, koska kilpailun mahdollisuuksia voidaan arvioida vain niiden kyseessä olevien tuotteiden tai palvelujen ominaisuuksien

mukaan, joiden perusteella kyseiset tuotteet tai palvelut soveltuvat erityisesti tyydyttämään muuttumattoman tarpeen ja ovat vain vähäisessä määrin vaihdettavissa muihin tuotteisiin tai palveluihin (tuomio 21.2.1973, Europemballage ja Continental Can v. komissio, 6/72, EU:C:1973:22, 32 kohta ja tuomio 30.1.2007, France Télécom v. komissio, T-340/03, EU:T:2007:22, 78 kohta). Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan määräävän markkina-aseman osoittaa lisäksi se, että asianomaisella yrityksellä on taloudellinen valta-asema, jonka perusteella se voi estää toimivan kilpailun merkityksellisillä markkinoilla, koska tällainen asema antaa sille mahdollisuuden toimia huomattavan itsenäisesti suhteessa kilpailijoihinsa, asiakkaihinsa ja lopulta kuluttajiin (tuomio 14.2.1978, United Brands ja United Brands Continentaal v. komissio, 27/76, EU:C:1978:22, 65 kohta; tuomio 13.2.1979, Hoffmann-La Roche v. komissio, 85/76, EU:C:1979:36, 38 kohta ja em. tuomio France Télécom v. komissio, EU:T:2007:22, 99 kohta).

55 NMa:n 14.7.2009 tekemästä päätöksestä ilmenee kuitenkin käsiteltävässä asiassa, että väliintulijan on oletettu olevan taloudellisessa valta-asemassa ja että näin ollen – kuten NMa on 16.12.2009 tekemänsä päätöksen 16 kohdassa korostanut –, koska väliintulija oli määräävässä markkina-asemassa, merkityksellisiä markkinoita ei ollut tarpeen määritellä. Komissio ei siis ole missään tapauksessa tehnyt päätöksessään ilmeistä virhettä katsoessaan, että kantajan kantelua oli käsitelty unionin kilpailuoikeudessa vahvistettuja tutkintaa koskevia sääntöjä noudattaen.

56 Toiseksi on todettava kantajan väittävän, että SEUT 102 artiklan nojalla suoritettu tutkinta olisi johtanut siihen, että NMa olisi tehnyt erilaisen päätelmän väliintulijan väärinkäyttöä merkitsevästä toiminnasta syrjivien hintojen osalta.

57 Aluksi on huomautettava, ettei unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ole valvoa NMa:n päätöksen laillisuutta (ks. edellä 51 kohta). Unionin yleisen tuomioistuimen on sitä vastoin tarkastettava, ettei komissio ole tehnyt oikeudellista virhettä tai ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että NMa oli jo käsitellyt kantajan kantelua käyttämällä SEUT 102 artiklaan sisältyvää syrjinnän käsitteen määritelmää.

58 Tässä yhteydessä riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että NMa on arvioinnissaan, joka johti sen 14.7.2009 tekemään päätökseen, ottanut huomioon SEUT 102 artiklaan sisältyvän syrjinnän määritelmän. Kuten komissio on riidanalaisessa päätöksessä korostanut, NMa on näet 14.7.2009 tekemässään päätöksessä tutkinut samanaikaisesti väliintulijan eri lentoyhtiöille tarjoamien palvelujen vastaavuutta ja arvioinut maksuista aiheutunutta kilpailuhaittaa (113–156 kohta). NMa on kyseisen tutkinnan suorittaakseen todennut nimenomaisesti, että se käyttää SEUT 102 artiklaan sisältyvää syrjinnän määritelmää, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut (33 kohta).

59 Kantaja väittää kolmanneksi, että NMa on toisessa päätöksessä todennut, että vaikka WL:ssä olevia käsitteitä voidaan tulkita kilpailuoikeuden avulla, asian kokonaisarviointi WL:n nojalla ei ole tapahtunut kilpailuoikeuden yhteydessä ja että kaikkia kilpailusääntöjen rikkomista koskevia kysymyksiä ei voida suorittaa WL:n nojalla suoritetun tutkimuksen yhteydessä. Tällä seikalla – olettaen, että se on näytetty toteen – ei ole kuitenkaan vaikutusta riidanalaisen päätöksen laillisuuteen, koska nyt käsiteltävässä asiassa yhtäältä NMa:n eri asiassa esittämät arvioinnit eivät sitoneet komissiota ja toisaalta edellä esitetystä ilmenee, että komissio on todellakin tarkastanut, että NMa oli tutkinut sen käsiteltäväksi saatettua kantelua SEUT 102 artiklan kannalta.

60 Kantaja väittää neljänneksi, että kantelua on WL:n yhteydessä tutkinut pelkästään ilmailuhallintolaitos, jolla on eri oikeudet ja toimivalta kuin kilpailuosastolla, eikä siinä oteta huomioon unionin kilpailupolitiikan yleisiä tavoitteita. Tämä väite on kuitenkin hylättävä, koska ilmailuhallintolaitos kuului Alankomaiden kilpailuviranomaiseen ja koska tämän yhteinen kollegio on tehnyt sen NMa:n päätöksen, johon komissio nojautuu kantajan kantelun hylkäämiseksi. On näet huomautettava, että asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohdan säännöksissä, kuten mainitun asetuksen säännöksissä kokonaisuudessaan, viitataan ”jäsenvaltion kilpailuviranomaisiin” tekemättä eroa kyseisten viranomaisten eri yksikköjen välillä. On siis merkityksetöntä tuntea niiden ryhmien kokoonpanoa,

jotka ovat tutkineet kantajan WL:ään perustuvaa kantelua, koska NMa on tutkinut kantajan kantelua kilpailuoikeuden kannalta ja koska edellä esitetystä seuraa, että NMa on voinut perustellusti nojautua WL:ään perustuvan kantelun yhteydessä tehtyyn arviointiin.

61 Viimeiseksi on lopulta hylättävä sen kantajan väite, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen johdosta laaja joukko potentiaalisia väärinkäyttöjä jää kilpailuviranomaisten valvonnan ulkopuolelle SEUT 102 artiklan määräysten vastaisesti. Edellä esitetystä näet ilmenee, että riidanalainen päätös ei nimenomaan ole johtanut siihen, ettei väliintulijaan sovelleta SEUT 102 artiklaa.

62 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, ettei kantaja ole osoittanut, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että NMa oli käsitellyt sen kantelua SEUT 102 artiklan määräysten perusteella.

63 Komissio ei siis ole tehnyt oikeudellista virhettä eikä ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että NMa oli käsitellyt kantajan kantelua unionin kilpailuoikeuden kannalta.

64 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämistä

65 Kantaja katsoo, ettei riidanalaista päätöstä ole perusteltu riittävästi siltä osin kuin sillä hylätään toissijaisesti sen kantelu unionin edun puuttumisen vuoksi.

66 Komissio väittää, että toinen kanneperuste, joka on välttämättä toissijainen, on hylättävä, koska riidanalaisessa päätöksessä, jota on täydennetty 16.12.2009 tehdyllä NMa:n päätöksellä, esitetään selkeästi syyt, joiden vuoksi asiaan ei liittynyt riittävää unionin etua.

67 Riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että komissio, joka perustaa kyseisen päätöksen asetuksen N:o 1/2003 13 artiklan 2 kohtaan, on lisäksi todennut, että sen mielestä kantelu voitaisiin joka tapauksessa hylätä unionin edun puuttumisen vuoksi, koska rikkomisen toteennäyttäminen oli melko epätodennäköistä sen vastaavan päätelmän perusteella, jonka NMa oli tehnyt tutkintansa päätteeksi.

68 Alustavasti on todettava, että koska komissio on hylännyt kantajan kantelun unionin edun puuttumisen vuoksi ainoastaan toissijaisesti, toinen kanneperuste, vaikka se olisikin hyväksyttävä, ei voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen (ks. vastaavasti tuomio 27.2.1997, FFSA ym. v. komissio, T-106/95, EU:T:1997:23, 199 kohta).

69 Riidanalaista päätöstä on joka tapauksessa perusteltu riittävästi. On näet huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1/2003 7 artiklassa kantelijalle ei anneta oikeutta vaatia komissiolta lopullista päätöstä siitä, onko kilpailusääntöjä rikottu väitetyllä tavalla vai ei, eikä siinä velvoiteta komissiota missään tapauksessa jatkamaan menettelyä siihen saakka, että asiassa tehdään lopullinen päätös (tuomio 18.10.1979, GEMA v. komissio, 125/78, EU:C:1979:237, 18 kohta ja tuomio 17.5.2001, IECC v. komissio, C-449/98 P, EU:C:2001:276, 35 kohta). Komission on sitä vastoin tutkittava huolellisesti kaikki kantelijoiden sille esittämät tosiseikat ja oikeudelliset seikat (tuomio 11.10.1983, Schmidt v. komissio, 210/81, EU:C:1983:277, 19 kohta ja tuomio 17.11.1987, British American Tobacco ja Reynolds Industries v. komissio, 142/84 ja 156/84, EU:C:1987:490, 20 kohta). Kantelijalla on oikeus saada selvitys siitä, mitä sen kantelulle on tapahtunut, sellaisella komission päätöksellä, josta voidaan nostaa kanne tuomioistuimissa (tuomio 18.3.1997, Guérin automobiles v. komissio, C-282/95 P, EU:C:1997:159, 36 kohta ja em. tuomio IECC v. komissio, EU:C:2001:276, 35 kohta).

70 Tässä yhteydessä komissiota koskee perusteluvelvollisuus, kun se kieltäytyy jatkamasta kantelun tutkintaa. Koska perustelujen on oltava riittävän täsmälliset ja yksityiskohtaiset, jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tehokkaasti valvoa sitä tapaa, jolla komissio on käyttänyt harkintavaltaansa määritellä asioiden tärkeysjärjestys, komission on esitettävä tosiseikat, joista päätöksen perusteltavuus riippuu, ja oikeudelliset seikat, joiden johdosta se on tehnyt kyseisen päätöksen (määräys 31.3.2011, EMC Development v. komissio, C-367/10 P, EU:C:2011:203, 75 kohta).

71 Käsiteltävässä asiassa riidanalaisesta päätöksestä ilmenee komission katsoneen, että SEUT 102 artiklan rikkomisen toteennäyttäminen oli melko epätodennäköistä niiden päätelmien perusteella, jotka NMa oli tehnyt. On huomautettava, että komissiolla ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilla on asetuksen N:o 1/2003 4 ja 5 artiklan nojalla rinnakkainen toimivalta soveltaa SEUT 101 ja SEUT 102 artiklaa ja että mainitun asetuksen systematiikka perustuu tiiviiseen yhteistyöhön kyseisten viranomaisten välillä. Komissio voi siis arviointinsa yhteydessä ottaa huomioon myös mainittujen viranomaisten toteuttamat toimenpiteet (edellä 17 kohdassa mainittu tuomio Vivendi v. komissio, EU:T:2013:538, 26 kohta).

72 Näistä huomautuksista ilmenee, että komissio on noudattanut perusteluvelvollisuuttaan esittämällä selkeästi ja yksiselitteisesti ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joiden johdosta se katsoi, että todennäköisyys näyttää toteen SEUT 102 artiklan rikkominen oli vain melko pieni. Koska unionin yleinen tuomioistuin voi näiden täsmennysten perusteella valvoa tehokkaasti sitä, miten komissio on käyttänyt harkintavaltaansa riidanalaisessa päätöksessä, on pääteltävä, että riidanalaista päätöstä on perusteltu riittävästi tältä osin.

73 Toinen kanneperuste voidaan siis hylätä perusteettomana, ja kanne on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

74 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan komission ja Schipholin oikeudenkäyntikulut viimeksi mainittujen vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) easyJet Airline Co. Ltd velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Julistettiin Luxemburgissa 21 päivänä tammikuuta 2015.

Allekirjoitukset